

EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU

Brüssel, 30. juuni 2008 (08.07)
(OR. fr)

11252/08

Institutsioonidevaheline dokument:
2008/0130C (CNS)

DRS 17

ETTEPANEK

Saatja:	Komisjon
Kuupäev:	27. juuni 2008
Teema:	Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa osahingu põhikirja kohta

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele komisjoni ettepanek, mis on esitatud direktor Jordi AYET PUIGARNAU kaaskirjaga peasekretär / kõrge esindaja Javier SOLANALE.

Lisatud: KOM(2008) 396 lõplik

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 25.6.2008
KOM(2008) 396 lõplik

2008/0130 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa osahingu põhikirja kohta

(komisjoni esitatud)

{SEC(2008) 2098}

{SEC(2008) 2099}

SELETUSKIRI

1. TAUST

Komisjoni teatises 21. sajandi Euroopa ühtse turu kohta¹ rõhutatakse vajadust pidevalt parandada raamtingimusi ühtse turu ettevõtjate jaoks.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) moodustavad üle 99 % ELi ettevõtjatest, kuid ainult 8 % nendest tegutseb piiriüleselt ja 5 %-l on tütarettevõtjad või ühissetevõtjaid välismaal. Kuigi viimastel aastatel on äritegevuse alustamine ELi piires muutunud lihtsamaks, tuleb teha veel palju, et parandada VKEde pääsu ühtsele turule, lihtsustada nende laienemist ja võimaldada neil kasutada kõiki ärivõimalusi.

Euroopa osühingu (*Societas Privata Europaea*, edaspidi „SPE”) põhikiri on osa nende meetmete paketist (nn Euroopa väikeettevõtjate seadus), mille eesmärk on abistada VKEsid. Euroopa väikeettevõtjate seaduse eesmärk on lihtsustada VKEde äritegevust ühtsel turul ning seega parandada nende sealset olukorda. SPE põhikiri on komisjoni 2008. aasta tööprogrammi² üks olulisematest algatustest.

2. ETTEPANEKU EESMÄRGID

Algatusega luuakse Euroopas uus õiguslik äriühinguvorm, millega edendatakse VKEde konkurentsivõimet, lihtsustades nende asutamist ning tegevust ühtsel turul. Samal ajal võib SPE põhikiri olla kasulik ka suurematele äriühingutele ja konsolideerimisgruppidele.

SPE põhikirja ettepanekut on kohandatud vastavalt VKEde erivajadustele. Sellega võimaldatakse ettevõtjatel asutada SPE sama lihtsa ja paindliku äriühinguõiguse alusel kõigis liikmesriikides.

Ettepaneku eesmärk on vähendada ka nõuete järgimisega seotud kulusid äritegevuse alustamisel või kulusid, mis on seotud äritegevusega ning mis tulenevad eri riikides nii äriühingu asutamise ja tegevuse suhtes kohaldatavate nõuete erinevustest.

Ettepanekut ei kohaldata töö- ja maksuõiguse, raamatupidamisarvestuse ega SPE maksevõimetusega seotud üksikasjade suhtes. Samuti ei käsitleta ettepanekus SPE või tema osanike lepingulisi õigusi ega kohustusi, v.a need, mis tulenevad SPE põhikirjast. Nende üksikasjade suhtes kohaldatakse edaspidigi siseriiklikku õigust ning vajaduse korral ühenduse olemasolevaid õigusakte.

Otsus valida ELis äritegevuse õiguslikuks vormis SPE peaks maksustamise seisukohast olema neutraalne. Seepärast on oluline tagada, et SPE ja liikmesriikide vastavate õiguslike äriühinguvormide suhtes kehtib üks ja sama maksukord. Selleks kavatab Euroopa Komisjon alustada 2008. aasta sügisel liikmesriikidega läbirääkimisi, et teha ettepanek laiendada

---

¹ Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: 21. sajandi Euroopa ühtne turg, KOM(2007) 724, 20.11.2007.

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Komisjoni õigusloome- ja tööprogramm 2008, KOM(2007) 640.

SPEdele emattevõtjaid ja tütarettevõtjaid käsitleva direktiivi (90/435/EMÜ),³ ühinemisi käsitleva direktiivi (90/434/EMÜ)⁴ ning intressimaksete ja litsentsitasude direktiivi (2003/49/EÜ)⁵ kohaldamisala. Komisjoni eesmärk on tagada kõnealuste meetmete võtmine ning et need oleksid SPEdele kasulikud alates tegevuse alustamisest.

3. ÕIGUSLIK ALUS

Ettepanek põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 308. Kõnealuse sättega luuakse õiguslik alus ELi meetmetele, mille eesmärk on saavutada üks ühenduse eesmärkidest olukorras, kus puudub õiguslik alus Euroopa Ühenduse asutamislepingus. Artikkel 308 on Euroopa olemasolevate äriühinguvormide, st Euroopa äriühingu, Euroopa majandushuviühingu ja Euroopa ühistu õiguslik alus.

4. SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Ettepaneku eesmärk on muuta ühtne turg VKEdele juurdepääsetavamaks, pakkudes neile vahendit, mis lihtsustab tegevuse laiendamist teistesse liikmesriikidesse. Siiski ei muudeta ettepanekuga kohustuslikuks SPE piiriülest asutamist (st eri liikmesriikide osanike olemasolu või piiriülese tegevuse tõendamist). Praktikast alustavad ettevõtjad tavaliselt tegevust oma liikmesriigis ning seejärel laiendavad tegevust teistesse riikidesse. Piiriülese tegevuse nõue asutamisaastal piiraks seega märkimisväärselt selle vahendi võimalusi. Lisaks saaks piiriülesuse nõudest kergesti kõrvale hoida ning selle kontrollimine kujutaks endast liikmesriikidele põhjendamatu lisakoormat.

ELi tasandil on meedet vaja selleks, et võimaldada VKEdele kasutada kogu ELis üht ja sama äriühinguvormi. Seda eesmärki ei suuda liikmesriigid üksi saavutada. Isegi kui kõik liikmesriigid võtaksid kohustuse muuta äriühinguõigus ettevõtjasõbralikumaks, puutuksid VKEd ikkagi kokku 27 eri riigi õigusega.

Pakkudes VKEdele vahendit, mis on ühtne ja õiguskindel, samas aga siiski paindlik, oleks SPE kõige tõhusam ja sihipärasem vahend eespool nimetatud eesmärgi saavutamiseks. Teine võimalus saavutada sama eesmärk oleks ühtlustada vähemalt peamised siseriiklikud äriühinguõiguse sätted, mida kohaldatakse osatühingute suhtes. Selle lahendusega kaasneks märkimisväärne ja tõenäoliselt ebaproportsionaalne sekkumine liikmesriikide õigusesse. Vastukaaluks ühtlustamisele jääksid kõnealuse ettepaneku korral liikmesriikide õigusaktid valdavalt puutumata. Sellega pakutakse VKEdele alternatiivset vormi, mis kehtiks paralleelselt liikmesriikide äriühinguvormidega.

Euroopa uue õigusliku vormi loomiseks on vaja õiguslikku vahendit, mida kohaldatakse otse, st määrust. Ei soovituks ega direktiiviga ei tagataks ühtset korda, mida on võimalik kohaldada kõigis liikmesriikides.

---

³ Nõukogu direktiiv 90/435/EMÜ, 23. juuli 1990, eri liikmesriikide emattevõtjate ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (EÜT L 225, 22.9.1990, lk 6).

⁴ Nõukogu direktiiv 90/434/EMÜ, 23. juuli 1990, eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise ja osade või osakute asendamise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta (EÜT L 225, 20.8.1990, lk 1–5).

⁵ Nõukogu direktiiv 2003/49/EÜ, 3. juuni 2003, eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49–54).

5. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA

SPE põhikiri töötati algselt välja äri- ja teadusringkondades 1990. aastatel ja sai aja jooksul üha suurema toetuse tööstusorganisatsioonidelt ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteelt⁶. Seda nimetati ühe võimaliku meetmena 2003.–2009. aasta tegevuskavas äriühinguõiguse ajakohastamise ja äriühingute haldamise tugevdamise kohta⁷. 2006. aasta avalik arutelu komisjoni tulevikuprioriteetide üle seoses äriühinguõiguse ja äriühingute haldamisega kinnitas seda toetust⁸.

Euroopa Parlamendi õiguskomisjon korraldas 2006. aasta juunis avaliku kuulamise SPE põhikirja kohta ning koostas omaalgatusliku aruande ja resolutsiooni, milles kutsutakse Euroopa Komisjoni üles esitama SPE põhikirja ettepanek enne 2007. aasta lõppu⁹. Parlament kinnitas 25. oktoobri 2007. aasta resolutsioonis¹⁰ veelkord oma toetust ja kindlat pühendumust algatusele. Arvestades parlamendi suurt huvi ettepaneku vastu, tuleks ta algusest peale tihedalt kaasata SPE põhikirjaga seotud töösse.

Siseturu ja teenuste peadirektoraat algatas 2007. aasta juulis konkreetse avaliku arutelu SPE teemal. Lisaks viis Euroopa Ettevõtete Testpaneel 27 liikmesriigi ettevõtjate hulgas läbi uuringu¹¹.

Komisjon korraldas 10. märtsil 2008 SPE teemalise konverentsi.

Euroopa Komisjonis äriühingute haldamist ja äriühinguõigust käsitlev nõuanderühm¹² andis teavet mõjuhinnangu kohta ning nõu SPE põhikirja teemal. Kõnealune rühm koostab ka SPE põhikirja näidise, mis tehakse kättesaadavaks, et lihtsustada põhikirja eelnõu mõistmist.

6. MÕJU HINDAMINE

Viimaste uuringute¹³ ja avaliku arutelu põhjal võib öelda, et hoolimata oma suurest potentsiaalist on VKEdel õiguslikud ja haldusprobleemid, mis takistavad nende arengut ühtsel turul. Kuigi kõiki äriühinguid, kes soovivad laieneda teistesse riikidesse, mõjutavad õiguslikud ja haldustakistused, on need finantsvahendite ja personaliga halvemini varustatud väiksemate äriühingute jaoks proportsionaalselt suuremad.

---

⁶ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus „Euroopa äriühingu põhikiri väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele” (EÜT C 125, 27.5.2002, lk 19).

⁷ KOM(2003) 284

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/company/simplification/index_en.htm

⁹ Euroopa Parlamendi aruanne koos soovitusetega komisjonile SPE põhikirja kohta (2006/2013(INI)), A6-0434/2006 (lõplik).

¹⁰ Euroopa Parlamendi resolutsioon äriühinguõigust ja Euroopa eraühingut käsitleva 14. direktiivi kohta (B6-0399/07)

¹¹ Arutelu: http://ec.europa.eu/internal_market/company/epc/index_en.htm

EBTP: http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp/consultations/2007_en.htm

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/company/advisory/index_en.htm

¹³ Euroopa VKEde vaatluskeskuste uuring (Flash EB nr 196), mille viis läbi Gallup Organisation Hungary ettevõtlike ja tööstuse peadirektoraadi taotlusel, uuringu tulemused esitas BusinessEurope's VKEde päeval 21. novembril 2007.

<http://www.business-europe.eu/Content/Default.asp?PageId=496>

Raskused, millega ettevõtjad puutuvad kokku äriühinguvormide mitmekesisuse tõttu, seisnevad eelkõige *nõuete järgimise kuludes äriühingu asutamisel* (nt kohustuslik miinimumkapitalinõue, registreerimis- ja notaritasud, õiguslase nõustamise kulud) ning *äriühingu tegevusega seotud nõuete järgimise kuludes ja raskustes*, mille tõttu on välismaiste tütarettevõtjate igapäevane tegevus kulukam kui kodumaiste tütarettevõtjate tegevus.

VKEde piiriülest arengut takistab ka teiste liikmesriikide teatavate *äriühinguvormide ebapiisav usaldamine*. See probleem esineb peamiselt seoses vähem levinud äriühinguvormidega.

Mõju hindamisel vaadeldi kõrge tasandi nelja poliitilist võimalust:

- *Meetmete võtmata jätmine ning tuginemine olemasolevatele õigusaktidele ja kohtupraktikale:* hoolimata püüdlustest muuta äriühingu asutamine kogu ELis kiiremaks ja lihtsamaks, peavad VKEd ikkagi puutuma kokku 27 riigi äriühinguõigusega.
- *Katse ühtlustada liikmesriikide äriühinguõigust.* Selleks et märkimisväärselt vähendada äriühingu asutamise ja ükskõik kus ELis tegutsemisega seotud kulusid, tuleks siseriiklikke õigusakte suurel määral ühtlustada, . Selle lähenemisviisiga kaasnevad olulised muudatused siseriiklikes õigusaktides ei vastaks siiski ettepaneku eesmärgile.
- *Euroopa äriühingu põhikirja parandamine ja kohandamine VKEde vajadustele:* Euroopa äriühingu põhikirja muutmine VKEdele kättesaadavaks nõuaks olulisi muudatusi. Selle võimaluse kasutamiseks oleks vaja põhikiri põhjalikult ümber sõnastada ja uuesti pidada läbirääkimisi seoses Euroopa äriühingut käsitleva määrusega, enne kui seda hinnatakse 2008.–2009. aastal.
- *SPE põhikirja ettepanek VKEdele:* Sellise Euroopa uue õigusvormi loomine, mis on suunatud VKEdele, lahendab kõige paremini eespool nimetatud probleeme, pakkudes äriühinguvormi, millega kehtestatakse ühtsed asutamiseeskirjad kogu ELis ning tagatakse sisemise juhtimisstruktuuri paindlikkus, hoides sedasi kokku kulusid. VKEd saaksid kasutada Euroopa märki ja sedasi lihtsustada piiriülest äritegevust.

7. ETTEPANEKU SELGITUS

I peatükk: Üldsätted

Üldsätetega määratakse kindlaks SPE peamised tunnused. SPE on äriühing, mis on juriidiline isik ning millel on osakapital. See on piiratud vastutusega äriühing, st tema osanikud on vastutavad üksnes selle summa ulatuses, mille eest nad on ostnud osakuid. Kuna SPE on eraõiguslik äriühing, ei saa SPE osakuid pakkuda avalikult ega saa nendega avalikult kaubelda.

SPE asutamise suhtes ei ole piiranguid. Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 48 võivad selle asutada üks või mitu füüsilist isikut ja/või äriühingut. Lisaks võivad SPE asutada ka Euroopa äriühing, Euroopa ühistu, Euroopa majandushuviühing või mõni teine SPE.

Seoses SPE põhikirja kohaldamisala ja selle ühildumisega siseriiklike õigusaktidega sätestatakse määruses järgmist:

- (1) SPE suhtes kohaldatakse eelkõige määruse otse kohaldatavaid kohustuslikke sätteid. Nende nõuetega lihtsustatakse SPE asutamist ja tagatakse SPE vajalik ühtsus ELis.
- (2) Määruse kohaselt tuleb rida üksikasju, eelkõige SPE sisemist juhtimisstruktuuri reguleerida põhikirjaga (I lisa). Paindlikkuse tagamiseks on osanikel õigus otsustada, kuidas reguleerida kõnealuseid üksikasju, kohaldades üksnes määruse eeskirju.
- (3) Üksikasjade suhtes, mida hõlmab SPE põhikiri, kohaldatakse siseriiklikku äriühinguõigust ainult juhul, kui see on määruses sätestatud. Siseriiklike õigusakte ei kohaldata nende sätete suhtes, mis I lisa kohaselt võib või tuleb lisada põhikirja.

Määruse sätete ja I lisa loetletud üksikasjadega, mida peab hõlmama põhikiri, määratakse kindlaks ELi eeskirjade kohaldamisala. Ettepanek ei hõlma standardsätteid, mida kohaldatakse juhul, kui põhikiri ei hõlma I lisa loetletud üksikasju. Siseriikliku õigusega tuleb siiski kehtestada sanktsioonid sellise väljajätmise või muu määrusest kõrvalekaldumise suhtes.

Siseriiklike õigusakte kohaldatakse selliste üksikasjade suhtes, mida määrus või I lisa täpsustatud SPE põhikiri ei hõlma. Eelkõige on see nii üksikasjade puhul, mida ei ole märgitud I lisa, või valdkondade puhul, mis ei kuulu üldiselt äriühinguõiguse kohaldamisalasse (nt töö-, maksejõuetus- või maksuseadus). Asjakohane kohaldatav õigus on selle liikmesriigi õigus, kus on SPE registrijärgne asukoht ning mida kohaldatakse osaühingu suhtes. Liikmesriigid teatavad vastava äriühinguvormi nimetuse komisjonile.

II peatükk: Asutamine

Määrusega ei piirata, mil viisil võib SPEd asutada. SPE võib vastavalt määrusele asutada eimillestki (*ex nihilo*). Seda võib asutada ka olemasolevat äriühingut ümber kujundades või jagades või olemasolevaid äriühinguid ühendades. Mis tahes äriühinguvormi, mis eksisteerib vastavalt siseriiklikele õigusaktidele (era- või avalik-õiguslik äriühing, juriidiline isik või mitte) võib muuta SPEks vastavalt siseriiklike õigusaktide asjakohastele sätetele. Euroopa äriühing või teine SPE võib samuti osaleda SPE asutamises.

Euroopa osaühingu nimele peab järgnema lühend „SPE”. SPE registrijärgne asukoht ning tema keskjuhatuse ja peamine tegevuskoht peavad asuma liikmesriikide territooriumil. Vastavalt Euroopa Kohtu otsusele Centrose kohtuasjas¹⁴ võib SPE asutada nii, et tema registrijärgne asukoht ja keskjuhatuse või peamine tegevuskoht on eri liikmesriikides. Osanikud võivad ka otsustada viia äriühingu registrijärgse asukoha üle teise liikmesriiki.

Kuigi määrusega ei kehtestata SPE registreerimise erimenetlust, lähtutakse äriühinguõiguse esimese direktiivi (68/151/EMÜ) sätetest ning kehtestatakse mõned nõuded, et muuta SPE asutamine lihtsamaks ja odavamaks. Esiteks peab olema võimalik esitada SPE registreerimise taotlus elektrooniliselt. Teiseks hõlmab määrus selliste dokumentide ja andmete täielikku

---

¹⁴ C-212/97.

loetelu, mida liikmesriigid võivad SPE registreerimiseks nõuda. Muutused dokumentides ja andmetes tuleb kanda registrisse.

Samuti nähakse ettepanekuga ette üksainus õiguspärasuse kontroll: st SPE registreerimisel kas SPE dokumentide ja andmete õigsuse kontroll haldusasutuse või kohtu poolt või kõnealuste dokumentide ja andmete notariaalne kinnitamine. SPE asutajatelt ei tohi nõuda mõlema tingimuse täitmist.

III peatükk. Osakud

Määrusega antakse osanikele suur vabadus määrata *osakutega* seotud üksikasju, eelkõige osakutega seotud õigusi ja kohustusi. SPE võib välja lasta liht- või eelisosakuid. Piiranguid kohaldatakse vajaduse korral üksnes kolmandate isikute või vähemusosanike huvides.

Kõik osalused tuleb registreerida osanike nimekirjas, mille koostab ja mida peab SPE juhtorgan. Kõnealune nimekiri tõendab osaku omamist, juhul kui seda ei ole tõendatud teisiti. Osanikud või kolmandad isikud võivad taotluse korral nimekirjaga tutvuda.

Osakute võõrandamise tingimused tuleb sätestada põhikirjas. Kõigi uute piirangute või keeldude jaoks seoses osakute võõrandamisega on vaja kvalifitseeritud häälteenamust (artikkel 27). Peale selle on kõnealuse otsuse puhul vähemusosanike huvide kaitseks vaja iga sellise osaniku nõusolekut, keda piirang või keeld puudutab.

Määrusega ei anta osanikele õigust *välja tõrjuda* vähemusosanikke. Samuti ei kohustata põhiosanikke või SPEd ostma vähemusosanike osakuid (*miüügiõigus*). Sellised asjaolud võib sätestada põhikirjas. Määrusega lubatakse erijuhtudel siiski nii osaniku väljaarvamist kui ka lahkumist.

IV peatükk: Kapital

Selleks et lihtsustada tegevuse alustamist, kehtestatakse määrusega *miinimumkapitalinõudeks* 1 euro. Ettepanek erineb tavapärasest lähenemisviisist, mille puhul käsitatakse suurt kohustuslikku miinimumkapitali võlausaldajate kaitsena. Uuringute kohaselt jälgivad võlausaldajad pigem teisi näitajaid kui kapital, nt rahavoogu, mis on maksevõime seisukohast olulisemad. Väikeste äriühingute osanikest juhid pakuvad oma võlausaldajatele (nt pankadele) sageli personaalset tagatist ning tarnivad kasutavad ka muid meetodeid oma nõuete turvamiseks, nt tagavad nad, et kaup vahetab omanikku pärast makse sooritamist. Lisaks on äriühingutel erinev kapitalivajadus, mis sõltub nende tegevusest ja seega on võimatu määrata kindlaks kõikidele äriühingutele sobiva kapitali suurus. Kõige sobivamad on äriühingu kapitalivajadust kindlaks määrama osanikud.

Määrusega ei piirata asutajaosanike õigust otsustada, kuidas tasutakse SPE asutamisel osakute eest või kapitali suurendamisel. Seega tuleb põhikirjas sätestada, kas asutajad peavad tegema rahalise või mitterahalise sissemakse. Nad peavad otsustama, mis vara, õigusi, teenuseid jne nad aktsepteerivad sissemaksena osakute eest ning millal see tuleb tasuda või seda pakkuda. Samuti tuleb põhikirjas sätestada, kas mitterahalise sissemakse väärtust tuleb lasta ekspordil hinnata. Osanikud vastutavad sissemakse tegemise eest vastavalt siseriiklike õigusaktide sätetele.

Määrus hõlmab ühtseid eeskirju seoses SPE varadest osanikele tehtavate *väljamaksetega* (nt dividendid, SPE omaosakute ostmine, võla teke). Väljamakse võib teha üksnes juhul, kui SPE läbib bilansitesti, st pärast väljamakset katavad tema varad täielikult tema kohustused.

Ettepanekus ei määratleta „varasid” ega „kohustusi”, nende puhul kohaldatakse asjakohaseid arvestussätteid (st neljandat direktiivi (78/660/EMÜ) või määrust (EÜ) nr 1606/2002).

Kuna maksevõimet kontrollitakse väljamaksete tegemisel ainult mõnes liikmesriigis, ei muudeta seda ettepanekuga SPEde jaoks kohustuslikuks. Siiski on osanikel selgelt lubatud kehtestada põhikirjas maksevõimetest lisaks bilansitstile, mida nõutakse määrusega. Juhul kui osanikud nõuavad, et juhtorgan annab välja tõendi maksevõime kohta enne väljamakset, peavad nad määratlema ka sellega seotud nõudmised (nt põhjendused, kriteeriumid) ning tõend tuleb avalikustada.

Ettepanekuga ei takistada SPE-l teatavatel tingimustel oma varade kaitseks omandada oma osakuid. Enne oma osakute omandamist peab SPE viima läbi bilansitesti ning juhul kui see on põhikirjas sätestatud, ka maksevõimetest. Osanikud teevad otsuse omandamise kohta. Vastavate osakutega seotud mitterahalised õigused, eelkõige hääleõigus ja eelisõigus peatatakse. Põhikirjaga võib kehtestada lisatingimused ja täiendada piirangud.

V peatükk: SPE juhtimisstruktuur

SPE osanikel on vastavalt määrusele suur vabadus SPE sisemise juhtimisstruktuuri määratlemisel. Artiklis 27 on esitatud mittetäielik loetelu *otsustest, mille osanikud peavad vastu võtma*. Põhikirjas tuleb sätestada nõutav hääleteenamus ja hääletamise kvoorum vastavalt artiklile 27, millega on ette nähtud, et teatavate otsuste puhul on vaja kvalifitseeritud hääleteenamust (st vähemalt kaks kolmandikku SPE hääleõigustest, aga põhikirjaga võib ette näha suurema hääleteenamuse, nt kolm neljandikku).

Puudub kohustus füüsiliselt pidada osanike üldkoosolekuid. Osanike otsustamismeetodit tuleb kirjeldada põhikirjas. Osanikel on laialtulatav õigus saada teavet SPE tegevuse kohta. Nende õiguse suhtes vaidlustada kollektiivseid otsuseid kohaldatakse siseriiklikke õigusakte.

Määrusega tagatakse osanikele kaks vähemuste õigust: õigus taotleda osanike otsust ja õigus taotleda, et pädev kohus või ametiasutus määrab sõltumatu eksperdi (eelkõige sõltumatu audiitori).

Kõik otsused, mida ei ole loetletud määruses ega põhikirjas, kuuluvad SPE tegevuse eest vastutava *juhtorgani* pädevusse. Põhikirjas määratletakse SPE juhtimisstruktuur (üks või mitu juhti, ühe- või kahetasandiline juhtimissüsteem). Juhul kui SPEs rakendatakse töötajate osalemist otsustusprotsessis, peab valitud juhtimisstruktuur võimaldama seda õigust rakendada.

SPE osanikud otsustavad juhtide ametisse nimetamise ja ametist vabastamise üle. Põhikirjas tuleb kehtestada juhtide vastutus ja kõik sobivuskriteeriumid. Määrusega keelatakse kõigil, kellel on keelatud töötada juhtival kohal mis tahes liikmesriigis, töötada SPE juhina.

Määrusega kohustatakse juhte tegutsema ettevõtte parimates huvides. Juhtorgani liikmed tegutsevad SPE nimel ning nad vastutavad üksnes äriühingu ees. Määrusega ei anta üksikutele osanikele või võlausaldajatele õigust otse kohtusse kaevata juhtorgani liikmeid.

Määruses on sätestatud juhtide tegutsemise üldnõuded, millega nõutakse juhtidelt äritegevuseks vajalikku tegutsemist ja oskusi. Selle sätte tõlgenduse võivad välja töötada liikmesriikide kohtud. Määruses on sätestatud juhtide kõige olulisemad eriülesanded (nt teha ettepanekuid väljamakseteks), võib põhikirjas sätestada täiendavad ülesanded. Juhid peavad

vältima tegelikke või võimalikke huvide konflikte. Siiski võib põhikirjaga ette näha olukordi, millal selline konflikt on lubatud.

Määrusega kehtestatakse *juhtide vastutus* seoses SPE mis tahes kahjumi või kahjuga, mis tuleneb määrusest, põhikirjast või osanike otsusest tulenevate ülesannete mittetäitmisest. Muude vastutuse aspektide, nt ülesannete või äritegevust käsitlevate eeskirjade mittetäitmisest tulenevate tagajärgede suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusakte.

VI peatükk: Töötajate osalemine otsustusprotsessis

Töötajate osalemine väikestes äriühingutes eksisteerib üksnes mõnes liikmesriigis (nt Rootsis, Taanis).

Piiriüleste ühinemiste direktiivist (2005/56/EÜ) tuleneva üldpõhimõtte kohaselt kohaldatakse SPE puhul töötajate juhtimises osalemise suhtes selle liikmesriigi nõudeid, kus on tema registrijärgne asukoht. Seega ei ole äriühinguvorm SPE töötajate osalemise poolest ei vähem ega rohkem atraktiivne kui võrreldavad siseriiklikud äriühinguvormid.

SPEde piiriüleste ühinemiste suhtes kohaldatakse direktiivi piiriüleste ühinemiste kohta. Erinõudeid on siiski vaja juhul, kui SPE registrijärgne asukoht viiakse üle teise liikmesriiki.

VII peatükk: SPE registrijärgse asukoha üleviimine

SPE võib viia registrijärgse asukoha üle teise liikmesriiki, säilitades seejuures oma õigusliku vormi ilma tegevust lõpetamata. Selleks et kaitsta kolmandate isikute huve, ei lubata määrusega muuta tegevuskohta tegevuse lõpetamise, likvideerimise või muude sarnaste menetluste kestel.

Asukoha üleviimise menetluse puhul lähtutakse Euroopa äriühingu määruse sätetest asukoha üleviimise kohta.

Määrusega nähakse ette erikord juhul, kui töötajate osalemisega SPE viib oma asukoha üle teise liikmesriiki, kus töötajatel kas puuduvad õigused või on neil vähem õigusi juhtimises osaleda või kus ei nähta ette teises liikmesriigis asutatud SPE töötajatele samu õigusi kui neil oli enne asukoha muutmist. Sellistel juhtudel, kui vähemalt üks kolmandik SPE töötajatest on palgatud päritoluliikmesriigis, tuleb pidada läbirääkimisi juhtorgani ja töötajate esindajate vahel, et saavutada kokkulepe töötajate osalemise kohta. Kui kokkulepet ei saavutata, säilitatakse päritoluliikmesriigis kehtiv kord töötajate osalemise kohta.

VIII peatükk: Ümberkorraldamine, tegevuse lõpetamine ja õigustühisus

Määruses osutatakse SPE tegevuse lõpetamise või selle ümberkujundamise korral siseriiklikuks äriühinguvormiks siseriiklikele õigusaktidele. Samuti võib SPE ühineda muude äriühingutega ning SPEd võib jagada vastavalt eeskirjadele, mida kohaldatakse osahingute suhtes.

IX peatükk: Lisa- ja üleminekusätted

Artikliga 42 lubatakse SPE-l, mis on registreeritud väljaspool euroala, väljendada oma kapitali suurust ja pidada raamatupidamisarvestust kõnealuse liikmesriigi vääringus, kuigi sellise SPE võib väljendada kapitali suurust ja/või pidada arvestust ka eurodes.

X peatükk: Lõppsätted

Määrusega nõutakse, et liikmesriigid võtavad vastu teatavad sätted. Eelkõige on vaja vastu võtta registreerimise kord ja SPE registrijärgse asukoha üleviimise kord ning sanktsioonid määruse ja põhikirja eeskirjade eiramise puhuks.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa osaiühingu põhikirja kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹⁵,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹⁶,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁷

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduses toimub äritegevus valdavalt siseriiklikus õigusraamistikus. Seetõttu puutuvad äriühingud kokku erinevate siseriiklike õigusaktide, äriühinguvormide ja äriühingute suhtes kehtivate eeskirjadega. Siseriiklike õigusaktide ühtlustamine asutamislepingu artiklil 44 põhinevate direktiivide alusel võib lahendada osa nendest probleemidest. Selline ühtlustamine ei vabasta isikuid, kes soovivad asutada äriühingu, kohustusest kasutada igas liikmesriigis äriühinguvormi, mis vastab selle liikmesriigi siseriiklikele õigusaktidele.
- (2) Ühenduses olemasolevad äriühinguvormid, eelkõige Euroopa äriühing, mille õiguslik vorm kehtestati nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2157/2001 (Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta),¹⁸ on kavandatud suuremate äriühingute jaoks. Euroopa äriühingu miinimumkapitalinõue ja piirangud tema asutamisel muudavad selle äriühinguvormi paljude, eelkõige väikeste ettevõtjate jaoks sobimatuks. Võttes arvesse kõnealuste ettevõtjate probleeme, mis tulenevad äriühinguõiguse erinevuste ja Euroopa äriühingu sobimatuse tõttu väikestele ettevõtjatele, on asjakohane sätestada Euroopa äriühingu vorm, mis oleks kavandatud väikeste ettevõtjate jaoks ning mida oleks võimalik asutada kogu ühenduses.
- (3) Kuna Euroopa osaiühing (edaspidi „SPE”), mille võib asutada kogu ühenduses, on suunatud väikestele ettevõtjatele, tuleb sätestada õiguslik vorm, mis on kogu

---

¹⁵ ELT C lk .

¹⁶ ELT C lk .

¹⁷ ELT C lk .

¹⁸ EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

ühenduses võimalikult ühtne, ning võimalikult palju üksikasju tuleks jätta osanike pädevusse, samas kui osanikele, võlausaldajatele, töötajatele ja kolmandatele isikutele on tagatud kõrgel tasemel õiguskindlus. Arvestades, et osanikele jäetakse palju vabadust paindlikult korraldada SPE siseasju, peaks äriühingu eraõiguslikkust rõhutama ka asjaoluga, et tema osakuid ei või pakkuda avalikult ega või nendega kaubelda kapitaliturgudel, sealhulgas anda kauplemisluba ega ole neid kantud reguleeritud turul börsinimekirja.

- (4) Selleks et ettevõtjad saaksid siseturust täit kasu, tuleks lubada, et SPE registrijärgne asukoht ja peamine tegevuskoht asuvad eri liikmesriikides ning neil peaks olema võimalik viia asukohta ühest liikmesriigist teise, viies üle ka juhatuse või peamise tegevuskoha või jättes need üle viimata.
- (5) Selleks et võimaldada ettevõtjatel tegutseda tõhusalt ja säästa kulusid, peaks SPEd olema võimalik asutada igas liikmesriigis nii, et äriühinguvorm erineb võimalikult vähe.
- (6) Selleks et tagada SPE ühtsus kõrgel tasemel, tuleks võimalikult paljude äriühinguvormi käsitlevate üksikasjade suhtes kohaldada käesolevat määrust, kehtestades kas põhilised eeskirjad või jättes kõnealused üksikasjad SPE põhikirja lahendada. Seepärast on asjakohane sätestada üksikasjade loetelu, mis tuuakse ära lisas ning mille suhtes SPE osanikud on kohustatud kehtestama eeskirjad põhikirjas. Kõnealuste üksikasjade suhtes kohaldatakse üksnes ühenduse õigust ja sellest tulenevalt peaksid osanikud saama kehtestada eeskirju nende üksikasjade reguleerimiseks, mis võrreldes osauhinngu siseriiklike vormidega erinevad selle liikmesriigi õigusaktide nõuetest, kus SPE on registreeritud. Siseriiklike õigusakte tuleks kohaldada nende üksikasjade suhtes, mille puhul see on nii sätestatud käesolevas määruses, samuti kõigi muude üksikasjade suhtes, mida käesolev määrus ei hõlma, nt maksevõimetus, tööhõive ja maksud, mida määrusega ei jäeta põhikirja kohaldamisalasse.
- (7) Selleks et muuta SPE kättesaadavaks nii üksikisikutele kui ka väikestele ettevõtjatele, peaks olema võimalik SPEd asutada eimillestki (*ex nihilo*) või liikmesriigi olemasolevate äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel. SPE asutamise suhtes äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel tuleks kohaldada siseriiklike õigusakte.
- (8) Selleks et vähendada äriühingu registreerimisega seotud kulusid ja halduskoormust, peaks SPE registreerimisega seotud formaalsused piirnema eeskirjadega, mis on vajalikud selleks, et tagada õiguskindlus, ning SPE asutamisel esitatud dokumentide suhtes tuleks kohaldada ühtainust kontrolli, mille võib läbi viia kas enne või pärast registreerimist. Registreerimisel on asjakohane kasutada registreid, mis on sätestatud nõukogu 9. märtsi 1968. aasta esimeses direktiivis 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii osanike kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus osutatud äriühingutelt, et muuta sellised tagatised kogu ühenduses võrdväärseks¹⁹.

---

¹⁹ EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/99/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 137).

- (9) Kuna väikeste ettevõtjatega kaasnevad sageli pikaajalised isiklikud ja finantskohustused, peaks olema võimalik kohandada nende osakapitali ja osakutega seotud õigusi vastavalt nende ettevõtjate eritingimustele. SPE osanikel peaks olema õigus määrata kindlaks osakutega seotud õigused, nende õiguste muutmise kord, osakute võõrandamise kord ja kõik võõrandamisega seotud piirangud.
- (10) Selleks et tagada nii SPE toimimine kui ka osanike vabadus, peaks SPE-l olema võimalik esitada kohtule taotlus arvata välja osanikud, kes tõsiselt ohustavad SPE huve, ja SPE osanikel, kelle huve on teatava sündmusega tõsiselt kahjustatud, peaks olema õigus astuda SPEst välja.
- (11) SPE suhtes ei tohiks kehtestada kõrget kohustusliku kapitali nõuet, kuna see takistaks SPE asutamist. Võlausaldajaid tuleks siiski kaitsta ülemääraste väljamaksete eest osanikele, kuna see võiks mõjutada SPE võimet maksta tagasi laene. Seepärast tuleks keelata väljamaksed, mille tulemusena SPE kohustised ületavad tema varade väärtust. Samuti peaks osanikel olema õigus nõuda, et SPE juhtorgan annab välja maksevõimet kinnitava tõendi.
- (12) Kuna võlausaldajaid tuleb kaitsta SPE kapitali vähendamise korral, tuleks kehtestada eeskirjad kõnealuste vähendamiste puhuks.
- (13) Kuna väikestel ettevõtjatel on vaja õiguslikku struktuuri, mida saab kohandada vastavalt nende vajadustele ja suurusele ning mis areneb vastavalt nende tegevusele, peaks SPE osanikel olema õigus määrata põhikirjas juhtimisstruktuur, mis vastab kõige paremini nende vajadustele. SPE võib valida kas ühe või mitu juhti ning kas ühe- või kahetasandilise juhtimissüsteemi vahel. Selleks et tagada vähemusosanike kaitse, tuleb kasutusele võtta kohustuslikud eeskirjad, et vältida osanike ebaõiglast kohtlemist, eelkõige tuleks teatavad võtmeotsused vastu võtta vähemalt kahe kolmandiku SPE välja lastud osakutega seotud häältest. Samas kui võib sätestada piirmäära õigusele nõuda otsust või taotleda, et sõltumatu ekspert uurib rikkumisi, ei või selle õiguse eeltingimuseks seada SPE hääleõigusest rohkema kui 5 % omamist, kuid SPE põhikirjas võib sätestada ka madalama piirmäära.
- (14) Liikmesriigi pädevad asutused peaksid jälgima, kuidas SPE registrijärgne asukoht teise liikmesriiki üle viiakse ning kas see on õiguspärane. Osanikele, võlausaldajatele ja töötajatele tuleks tagada õigeaegne juurdepääs üleviimise ettepanekule ja juhatuse aruandele.
- (15) Töötajate osalemise õiguse suhtes tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigusakte, kus on SPE registrijärgne asukoht („päritoluliikmesriik”). SPEd ei tohiks kasutada kõnealustest õigustest möödahiilimiseks. Juhul kui selle liikmesriigi õigusaktidega, kuhu SPE registrijärgne asukoht üle viiakse, ei nähta ette vähemalt päritoluliikmesriigiga samal tasemel töötajate osalemist, tuleks äriühingus pidada teatavatel juhtudel läbirääkimisi seoses töötajate osalemisega. Juhul kui läbirääkimised ebaõnnestuvad, tuleks jätkuvalt kohaldada sätteid, mis kehtisid enne asukoha üleviimist.
- (16) Töötajate muude õiguste, v.a osalemise õiguse suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiivi 94/45/EÜ tööõukogu asutamise või

töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides²⁰, nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta²¹, nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/23/EÜ ettevõtjate, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta²² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/14/EÜ millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses²³.

- (17) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta, sealhulgas juhul, kui ei täideta kohustust reguleerida käesolevas määruses kirjeldatud küsimusi SPE põhikirjas, ning peaksid tagama nende täitmise. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (18) Euroopa Ühenduse asutamislepingus on käesoleva määruse vastuvõtmise volitused sätestatud üksnes artiklis 308.
- (19) Kuna liikmesriigid ei suuda kavandatud meetmete eesmärke täielikult saavutada, niivõrd kui need hõlmavad äriühinguvormi loomist, mis on kogu ühenduses ühesuguste tunnustega, mistõttu on neid meetme ulatuse tõttu võimalik paremini saavutada ühenduse tasandil, võib EÜ asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võtta meetmed vastu ühendus. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mida on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK ***ÜLDSÄTTED***

Artikkel 1 **Sisu**

Käesoleva määrusega sätestatakse tingimused, mida ühenduses kohaldatakse piiratud vastutusega Euroopa osäühingu (*Societas Privata Europaea*, edaspidi „SPE”) vormis äriühingute asutamise ja tegevuse suhtes.

Artikkel 2 **Mõisted**

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

---

²⁰ EÜT L 254, 30.9.1994, lk 64. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/109/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 416).

²¹ EÜT L 225, 12.8.1998, lk 16.

²² EÜT L 82, 22.3.2001, lk 16.

²³ EÜT L 80, 23.3.2002, lk 29.

- (a) „osanik” — asutajaosanik ja mis tahes muu isik, kelle nimi on kantud osanike nimekirja vastavalt artiklitele 15–16;
  - (b) „väljamakse” – mis tahes rahaline kasu, mida SPE osanik saab kas otse või kaudselt seoses tema omatavate osakutega, sealhulgas mis tahes raha- või vara ülekanded, samuti võla teke;
  - (c) „juht” – SPE mis tahes juhtiv isik või juhatuse, haldusnõukogu või järelevalveorgani liige;
  - (d) „juhtorgan”- üks või mitu tegevjuhti, juhatuse (kahetasemeline juhtorgan) või haldusnõukogu (ühetasemeline juhtorgan) liiget, kes on SPE põhikirja kohaselt määratud vastutama SPE juhtimise eest;
  - (e) „järelevalveorgan” – järelevalvenõukogu (kahetasandiline juhtimine), mis on SPE põhikirjaga määratud vastutama juhtorgani järelevalve eest;
  - (f) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus on SPE registrijärgne asukoht vahetult enne tema registrijärgse asukoha üleviimist teise liikmesriiki;
  - (g) „vastuvõttev liikmesriik” – liikmesriik, kuhu viiakse üle SPE registrijärgne asukoht.
2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel võib väljamakseid teha vara soetamise, osakute väljaostmise või muul viisil osakute omandamise teel või mis tahes muul viisil.

Artikkel 3

SPE asutamise nõuded

1. SPE peab vastama järgmistele nõuetele:
- (a) kapital on jagatud osakuteks,
  - (b) osanik vastutab ainult selle summa ulatuses, mille eest ta on osakuid märkinud või lubanud märkida,
  - (c) ta on juriidiline isik,
  - (d) tema osakuid ei pakuta avalikult ja nendega ei kaubelda avalikult,
  - (e) SPE võib asutada üks või mitu füüsilist ja/või juriidilist isikut, edaspidi „asutajaosanik”.
2. Lõike 1 punkti d kohaldamisel käsitatakse osakuid „avalikult pakutavana”, kui teatis on avaldatud mis tahes vormis ja mis tahes vahendeid kasutades ning selles on piisavalt teavet pakkumistingimuste ja pakutavate osakute kohta, nii et investor saab langetada ostuotsuse või märkida neid osakuid; sama kehtib juhul, kui osakud lastakse turule finantsvahendajate kaudu.
3. Lõike 1 punkti e kohaldamisel on juriidiline isik mis tahes äriühing või ettevõtja EÜ asutamislepingu artikli 48 tähenduses, Euroopa aktsiaselts (edaspidi „Euroopa

äriühing) määruse (EÜ) nr 2001/2157 tähenduses, Euroopa ühistu nõukogu määruse (EÜ) nr 1435/2003 tähenduses, Euroopa majandushuviühing nõukogu määruse (EMÜ) nr 2137/85 tähenduses ning SPE.

Artikkel 4

SPE suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. SPE suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ning I lisa loetletud üksikasjade puhul samuti tema põhikirja.

Kui käesolev määrus või I lisa teatavat üksikasja ei hõlma, kohaldatakse SPE suhtes seadust, sealhulgas ühenduse õigust rakendavaid sätteid, mida kohaldatakse osaühingute suhtes liikmesriikides, kus on SPE registrijärgne asukoht, edaspidi „kohaldatavad siseriiklikud õigusaktid“.

II PEATÜKK

ASUTAMINE

Artikkel 5

Asutamise meetod

1. Liikmesriigid lubavad SPED asutada mis tahes järgmisel viisil:
  - (a) SPE asutamine vastavalt käesolevale määrusele;
  - (b) olemasoleva äriühingu ümberkujundamine;
  - (c) olemasolevate äriühingute ühinemine;
  - (d) olemasoleva äriühingu jagamine.
2. SPE asutamise suhtes kas olemasolevate äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel kohaldatakse neid siseriiklikke õigusakte, mida kohaldatakse ümberkujundatava äriühingu, iga ühineva äriühingu või jagatava äriühingu suhtes. Ümberkujundamise teel asutamisega ei kaasne äriühingu tegevuse lõpetamine, tema kui juriidilise isiku kadumine ega tema tegevuse katkemine.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel tähendab äriühing mis tahes äriühingut, mille võib asutada vastavalt liikmesriigi seadusele, või Euroopa äriühingut või SPED.

Artikkel 6

Äriühingu nimi

Euroopa osaühingu nimele peab järgnema lühend SPE.

Üksnes Euroopa osaühing võib oma nimele lisada lühendi SPE.

Artikkel 7
Äriühingu asukoht

SPE registrijärgne asukoht, keskjuhatuse või põhitegevuskoht asuvad ühenduses.

SPE keskjuhatuse ega põhitegevuskoht ei pea olema selles liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht.

Artikkel 8
Põhikirj

1. SPE põhikirj hõlmab vähemalt käesoleva määruse I lisas sätestatud üksikasju.
2. SPE põhikirj on kirjalik ning selle on allkirjastanud kõik asutajad.
3. Põhikirjale ja kõigile selle muudatustele võib edaspidi tugineda järgmiselt:
  - (a) seoses SPE osanike ja juhtorgani ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, alates sõlmimise kuupäevast, või muutmise korral vastuvõtmise kuupäevast;
  - (b) seoses kolmandate isikutega vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 lõikeid 5, 6 ja 7.

Artikkel 9
Registreerimine

1. SPE kantakse selle liikmesriigi, kus on tema registrijärgne asukoht, registrisse, mis on selleks määratud siseriikliku õigusega vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ²⁴ artiklile 3.
2. SPE saab juriidiliseks isikuks registrisse kandmise päeval.
3. Ülevõtmise teel ühinemise korral saab ühendavast äriühingust SPE päeval, kui ühinemine registreeritakse.

Ülevõtmise teel jagamise korral saab ülevõtvast äriühingust SPE päeval, kui jagamine registreeritakse.

Artikkel 10
Registreerimisega seotud formaalsused

1. Registreerimistaotluse esitavad SPE asutajaosanikud või nende volitatud isikud. Kõnealuse taotluse võib esitada elektrooniliselt.
2. Liikmesriigid ei nõua registreerimise taotlemisel SPE-lt muid andmeid ega dokumente kui:

---

²⁴ EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8.

- (a) SPE nimi ja tema registrijärgne asukoht;
  - (b) nende isikute nimed, aadressid ja muu nende tuvastamiseks vajalik teave, kes võivad SPEd esindada kolmandate isikutega suhtlemisel ja kohtus või kes võivad osaleda SPE juhtimises ja järelevalves või teda kontrollida;
  - (c) SPE osakapital;
  - (d) osakuliigid ja iga liiki osakute arv;
  - (e) osakute koguarv;
  - (f) osakute nimiväärtus või arvestuslik väärtus;
  - (g) SPE põhikiri;
  - (h) juhul kui SPE asutati äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel, tuleb esitada ümberkujundamise, ühinemise või jagamise otsus, mille alusel SPE asutati.
3. Lõikes 2 osutatud dokumendid ja andmed esitatakse siseriiklikes õigussätetega nõutud keeles.
4. SPE registreerimise suhtes kohaldatakse üksnes ühte järgmistest nõuetest:
- (a) haldusasutus või kohus kontrollib SPE dokumentide ja andmete õigsust;
  - (b) SPE dokumentide ja andmete notariaalne kinnitamine.
5. SPE esitab lõike 2 punktides a–g osutatud andmete või dokumentide muudatused registrile 14 kalendripäeva jooksul alates muudatuste tegemise päevast. Pärast põhikirja iga muudatust esitab SPE registrile viimase ajakohastatud täisteksti.
6. SPE registrisse kandmine avalikustatakse.

Artikkel 11 **Avalikustamine**

1. SPEd käsitlevad dokumendid ja andmed, mis tuleb avalikustada käesoleva määruse kohaselt, avalikustatakse vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artiklit 3.
2. SPE kirjadel ja muudel vormidel, olgu need kas paberil või elektroonilised, samuti tema veebilehel, on märgitud järgmised andmed:
- (a) teave, mida on vaja artiklis 9 osutatud registri tuvastamiseks ning SPE kandenumbrer selles registris;
  - (b) SPE nimi, registrijärgne aadress ja vajaduse korral teade selle kohta, et äriühingu tegevus on lõpetamisel.

Artikkel 12

Vastutus tegevuse eest enne SPE registreerimist

Kui SPE nimel tegutseti enne tema registreerimist, võib SPE pärast registreerimist võtta üle kõnealusest tegutsemisest tulenevad kohustused. Juhul kui SPE ei võta kõnealuseid kohustusi üle, vastutavad tegutsenud isikud tegude eest solidaarselt ilma piiranguteta.

Artikkel 13

Filiaalid

SPE filiaalide suhtes kohaldatakse nende liikmesriikide õigust, kus filiaal asub, sealhulgas asjakohaseid sätteid, millega rakendatakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ²⁵.

III PEATÜKK

OSAKUD

Artikkel 14

Osakud

1. SPE osakud kantakse osanike nimekirja.
2. Osakud, mis on seotud samade õiguste ja kohustustega, moodustavad ühe liigi.
3. Kui artiklist 27 ei tulene teisiti, on SPE põhikirja sellise muudatuse vastuvõtmiseks, millega muudetakse osakuliigiga seotud õigusi (sealhulgas mis tahes menetluse muudatus, millega muudetakse osakute liigiga seotud õigusi), vaja kõnealust liiki osakute hääleõigusest mitte väiksemat kui 2/3 enamust.
4. Juhul kui osak kuulub rohkem kui ühele isikule, käsitatakse neid isikuid SPE ühe osanikuna. Nad kasutavad oma õigusi ühise esindaja kaudu ning juhul kui SPE-le ei ole teatatud, kes see on esindaja, on selleks isik, kelle nimi on osanike nimekirjas eespool. Nad on solidaarselt vastutavad osakuga seotud kohustuste eest.

Artikkel 15

Osanike nimekiri

1. SPE juhtorgan koostab osanike nimekirja. Nimekiri hõlmab vähemalt järgmisi andmeid:
  - (a) iga osaniku nimi ja aadress;
  - (b) asjaomase osaniku osakute arv, nende nimiväärtus või arvestuslik väärtus;
  - (c) juhul kui osak kuulub rohkem kui ühele isikule, ühise esindaja nimi ning kaasosanike nimed ja aadressid;

---

²⁵ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 36.

- (d) osakute omandamise kuupäev;
  - (e) asjaomase osaniku poolt tehtav või makstav rahaline sissemaks;
  - (f) asjaomase osaniku poolt makstud või makstava tuleva mitterahalise sissemaks väärtus ja liik;
  - (g) kuupäev, alates millest osaniku liikmesus SPEs lõpetatakse.
2. Osanike nimekiri tõendab, juhul kui ei ole tõendatud teisiti, lõike 1 punktides a–g loetletud üksikasjade tõesust.
  3. Osanike nimekirja ja kõiki selle muudatusi säilitab juhtimisorgan ning taotluse korral võivad osanikud või kolmandad isikud nendega tutvuda.

Artikkel 16

Osakute võõrandamine

1. Kui artiklist 27 ei tulene teisiti, saab otsuse osakute võõrandamise piiramise või keelamise kohta vastu võtta üksnes kõigi nende osanike nõusolekul, keda kõnealune piirang või keeld mõjutab.
2. Kõik kokkulepped osakute võõrandamise kohta on kirjalikud.
3. Osakute võõrandamisest teatamise korral kannab juhtorgan osaniku kohe artiklis 15 osutatud nimekirja, eeldusel et võõrandamine toimus vastavalt käesolevale määrusele ja põhikirjale ning et osanik esitab vajalikud tõendid selle kohta, et tema on osakute õigusjärgne omanik.
4. Vastavalt lõikele 3 jõustub osakute võõrandamine järgmiselt:
  - (a) seoses SPEga päeval, mil osanik teavitab SPED võõrandamisest;
  - (b) seoses kolmandate isikutega päeval, mil osanik on kantud artiklis 15 osutatud nimekirja.
5. Osakute võõrandamine kehtib ainult juhul, kui see on kooskõlas käesoleva määruse ja põhikirjaga. Isikute suhtes, kes omandavad osakud heas usus, kohaldatakse rakendatavate siseriiklike õigusaktide asjakohaseid sätteid.

Artikkel 17

Osaniku väljaarvamine

1. Osanike otsuse ja SPE taotluse alusel võib pädev kohus teha korralduse osaniku väljaarvamise kohta, kui osanik on põhjustanud SPE-le tõsist kahju või kui tema jätkamine SPE liikmena kahjustab SPE nõuetekohast tegevust. Taotlus kohtule esitatakse 60 kalendripäeva jooksul pärast osanike otsust.
2. Kohus otsustab, kas kõnealuse osaniku hääleõigus ja muud mitterahalised õigused tuleks peatada ajutiselt seni, kuni langetatakse lõplik otsus.

3. Kui kohus teeb korralduse osaniku väljaarvamise kohta, otsustab kohus, kas kõnealuse osaniku osakud omandavad teised osanikud ja/või SPE ise, ning osakute eest tasumise viisi.

Artikkel 18

Osaniku lahkumine

1. Osanikul on õigus lahkuda SPEst, kui SPE tegevus kahjustab oluliselt osaniku huve ühel või mitmel järgmisel põhjusel:
  - (a) SPE on kaotanud olulise osa oma varadest;
  - (b) SPE registrijärgne asukoht on viidud üle teise liikmesriiki;
  - (c) SPE tegevusvaldkond on oluliselt muutunud;
  - (d) dividende ei ole jagatud vähemalt viimase kolme aasta jooksul, kuigi SPE majanduslik seisund oleks seda võimaldanud.
2. Osanik teatab SPE-le kirjalikult oma lahkumisest, märkides lahkumise põhjuse.
3. SPE juhtorgan taotleb koheselt pärast lõikes 2 osutatud teatise saamist osanike otsust seoses kõnealuse osaniku osakute ostmisega kas teiste osanike või SPE poolt.
4. Kui SPE osanikud ei suuda võtta vastu lõikes 3 osutatud otsust või kui nad ei aktsepteeri osaniku lahkumise põhjust 30 kalendripäeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teatise esitamist, teavitab juhtorgan sellest osanikku.
5. Kui tekib vaidlus osakute hinna üle, määrab nende hinna sõltumatu ekspert, kelle määravad osalised või kui eksperdis ei suudeta jõuda kokkuleppele, määrab selle pädev kohus või ametiasutus.
6. Osaniku taotlusel võib pädev kohus teha korralduse, et teised osanikud või SPE peavad ostma tema osakud ja maksuma osakute eest, kui kohus on veendunud, et kõnealuse osaniku huve on tõsiselt kahjustatud.

Kohtule esitatakse taotlus kas 60 kalendripäeva jooksul pärast osanike lõikes 3 osutatud otsuse tegemist, või juhul kui 30 kalendripäeva jooksul pärast osaniku teatise esitamist SPEst lahkumise kohta ei ole otsust vastu võetud, 60 kalendripäeva jooksul pärast kõnealuse perioodi lõppemist.

IV PEATÜKK ***KAPITAL***

Artikkel 19

Osakapital

1. Ilma et see piiraks artikli 42 kohaldamist, väljendatakse SPE kapitali eurodes.

2. SPE kapital märgitakse täielikult.
3. SPE osakute eest ei tule nende väljalaskmisel maksta täies mahus.
4. SPE kapital on vähemalt 1 euro.

Artikkel 20

Osakute eest tasumine

1. Osanikud peavad tegema kokkulepitud rahalised või mitterahalised sissemaksed kooskõlas SPE põhikirjaga.
2. Osanikke ei või vabastada kokkulepitud sissemaks tegemise kohustusest, v.a osakapitali vähendamise korral.
3. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, reguleeritakse osanike kohustust seoses rahalise või mitterahalise sissemaksega kehtivate siseriiklike õigusaktidega.

Artikkel 21

Väljamaksed

1. Ilma et see piiraks artikli 24 kohaldamist, võib SPE juhtorgani ettepanekul teha väljamakseid osanikele, kui pärast väljamaksete tegemist katavad SPE varad täielikult tema kohustused. SPE ei või maksta välja reserve, millest vastavalt põhikirjale on keelatud teha väljamakseid.
2. Kui põhikiri nõuab, allkirjastab SPE juhtorgan lisaks lõike 1 tingimuste täitmisele enne väljamakset tõendi, edaspidi „maksevõimet kinnitav tõend“, millega kinnitatakse, et SPE on võimeline tasuma oma võlad ettenähtud ajal tavapärase äritegevuse käigus ühe aasta jooksul alates väljamaksmise kuupäevast. Osanikele antakse maksevõimet kinnitav tõend, enne kui tehakse artikli 27 kohane otsus väljamakse kohta.

Maksevõimet kinnitav tõend avalikustatakse.

Artikkel 22

Väljamaksete sissenõudmine

Osanik, kellele on tehtud väljamakseid vastuolus artikliga 21, peab kõnealused väljamaksed SPE-le tagastama, tingimusel et SPE tõendab, et osanik teadis eeskirjade eiramisest või asjaolusid arvestades oleks pidanud sellest teadma.

Artikkel 23

Oma osakud

1. SPE ei märgi oma osakuid otse ega kaudselt.

2. Kui SPE omandab oma osakuid, kohaldatakse artikleid 21 ja 22 *mutatis mutandis*. SPE võib osta osakuid üksnes juhul, kui nende eest tasutakse täielikult. SPE-l on alati vähemalt üks väljalastud osak.
3. Hääleõigus ja muud SPE oma osakutega seotud mitterahalised õigused peatatakse seni, kuni SPE on oma osakute registrijärgne omanik.
4. Kui SPE tühistab oma osakud, vähendatakse osakapitali vastavalt.
5. Osakud, mille SPE omandab vastuolus käesoleval määrusel või põhikirjaga, müüakse või tühistatakse ühe aasta jooksul pärast nende omandamist.
6. Kui lõikest 5 ega SPE põhikirjast ei tulene teisiti, tühistatakse osakud kooskõlas siseriikliku õigusega.
7. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* kõikide selliste osakute suhtes, mille isik on omandanud oma nime all SPE nimel tegutsedes.

Artikkel 24

Kapitali vähendamine

1. SPE osakapitali vähendamise korral kohaldatakse artikleid 21 ja 22 *mutatis mutandis*.
2. Pärast seda, kui on avalikustatud osanike otsus vähendada SPE kapitali, on võlausaldajatel, kelle nõuded pärinevad otsuse avalikustamisele eelnenud ajast, õigus taotleda pädeva kohtu korraldust selle kohta, et SPE esitaks neile piisavad tagatised.

Taotlus esitatakse 30 kalendripäeva jooksul pärast osanike otsuse avalikustamist.
3. Kohus võib nõuda SPE-lt tagatise üksnes juhul, kui võlausaldaja usutavalt tõendab, et kapitali vähendamine ohustab tema nõuete rahuldamist ja et SPE-lt ei ole saadud piisavaid tagatise.
4. Kapitali vähendamine jõustub:
  - (a) kui SPE-l ei ole otsuse vastuvõtmise ajal võlausaldajaid, siis selle vastuvõtmisel;
  - (b) juhul kui SPE-l on otsuse vastuvõtmise ajal võlausaldajad ja kui ükski võlausaldaja ei ole 30 kalendripäeva jooksul pärast osanike otsuse avalikustamist taotlust esitanud, siis 31. kalendripäeval pärast avalikustamist;
  - (c) juhul kui SPE-l on otsuse vastuvõtmise ajal võlausaldajad ja kui mõni võlausaldaja on esitanud taotluse 30 kalendripäeva jooksul pärast osanike otsuse avalikustamist, siis esimesel päeval, mil SPE on täitnud kõik pädeva kohtu korraldused esitada tagatised, või esimesel päeval, mil kohus on kindlaks määranud, et SPE ei pea seoses ühegi taotlusega tagatise esitama, kui see eelneb tagatiste esitamise päevale.

5. Kui kapitali vähendamise eesmärk on katta SPE tekitatud kahju, võib vähendatud summat kasutada üksnes selleks ning seda ei jaotata osanikele.
6. Kapitali vähendamine avalikustatakse.
7. Kapitali vähendamise korral tagatakse sarnase osalusega osanike võrdne kohtlemine.

Artikkel 25

Raamatupidamisarvestus

1. SPE raamatupidamisarvestuse koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusaktide nõudeid.
2. Juhtorgan peab SPE raamatupidamisarvestust. SPE raamatupidamisarvestuse suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusakte.

V PEATÜKK

SPE JUHTIMISSTRUKTUUR

Artikkel 26

Üldsätted

1. SPE-l on juhtorgan, kes vastutab SPE juhtimise eest. Juhtorgan võib kasutada kõiki SPE volitusi, v.a need, mida käesoleva määruse või põhikirja järgi peavad kasutama osanikud.
2. Osanikud määravad kindlaks SPE juhtimisstruktuuri vastavalt käesolevale määrusele.

Artikkel 27

Osanike otsused

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tehakse vähemalt järgmiste üksikasjade puhul osanike otsus häälteenamusega vastavalt SPE põhikirjale:
  - (a) osakutega seotud õiguste muutmine;
  - (b) osaniku väljaarvamine;
  - (c) osaniku lahkumine;
  - (d) raamatupidamise aastaaruannete kinnitamine;
  - (e) väljamaksed osanikele;
  - (f) uute osakute omandamine;
  - (g) osakute tagasiostmine;
  - (h) osakapitali suurendamine;

- (i) osakapitali vähendamine;
  - (j) juhtide ametisse nimetamine ja ametist vabastamine ning nende ametiaeg;
  - (k) audiitori ametisse nimetamine ja ametist vabastamine, kui SPE-l on audiitor,
  - (l) SPE registrijärgse asukoha üleviimine mõnda teise liikmesriiki;
  - (m) SPE ümberkujundamine;
  - (n) ühinemine ja jagunemine;
  - (o) tegevuse lõpetamine;
  - (p) põhikirja muutmine, v.a punktides a–o nimetatud küsimused.
2. Lõike 1 punktides a, b, c, i, l, m, n, o ja p nimetatud küsimustes tehakse otsus kvalifitseeritud häälteenamusega.
- Esimese lõigu kohaldamisel ei või kvalifitseeritud häälteenamus olla väiksem kui kaks kolmandikku SPE väljalastud osakutega seotud hääleõigusest.
3. Otsuste vastuvõtmiseks ei ole vaja korraldada üldkoosolekut. Juhtorgan annab osanikele otsuste ettepanekud ja piisavalt teavet, et neil oleks võimalik teha teadlikum otsus. Otsused protokollitakse. Otsuste koopiad saadetakse igale osanikule.
4. Osanike otsused on kooskõlas käesoleva määrusega ja SPE põhikirjaga.
- Osanike õiguse suhtes vaidlustada otsuseid kohaldatakse siseriiklikke õigusakte.
5. Kui SPE-l on ainult üks osanik, kasutab ta käesolevast määrusest ja SPE põhikirjast tulenevaid SPE osanike õigusi ja nendekohaseid kohustusi.
6. Lõikes 1 nimetatud küsimustes tehtud otsused avalikustatakse.
7. Otsustele võib tugineda järgmiselt:
- (a) seoses osanike, SPE juht- ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, otsuste vastuvõtmise kuupäeval;
  - (b) seoses kolmandate isikutega vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 lõikeid 5, 6 ja 7.

Artikkel 28

Osanike õigus teabele

1. Osanikel on õigus saada õigel ajal teavet ja esitada juhtorganile küsimusi otsuste, aastaaruannete ja kõikide muude SPE tegevusega seotud üksikasjade kohta.

2. Juhtorgan võib keelduda juurdepääsu andmisest teabele ainult sel juhul, kui selle andmine võiks tõsiselt kahjustada SPE ärihuve.

Artikkel 29

Õigus taotleda otsuse tegemist ja sõltumatut eksperti

1. Osanikel, kellel on 5 % SPE osakutega seotud hääleõigustest, on õigus taotleda, et juhtorgan esitaks osanikele ettepaneku otsuse kohta.

Taotluses tuleb märkida põhjused ja üksikasjad, mida sellises otsuses käsitletakse.

Kui taotlus lükatakse tagasi või kui juhtorgan ei esita ettepanekut 14 kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist, võivad asjaomased osanikud esitada osanikele ettepaneku, et kõnealustes küsimustes teevald otsuse osanikud.

2. Kahtluse korral, et seadust või SPE põhikirja on tõsiselt rikutud, on osanikel, kellel on 5 % SPE osakutega seotud hääleõigusest, õigus taotleda pädevalt kohtult või haldusasutuselt sõltumatu eksperdi nimetamist, kes tegeleks küsimusega ja annaks osanikele aru uurimistulemustest.

Eksperdile võimaldatakse juurdepääs SPE dokumentidele ja protokollidele ning ta võib nõuda juhtorganilt teavet.

3. Põhikirjaga võib anda lõigetes 1 ja 2 sätestatud õigused üksikutele osanikele või osanikele, kellel on vähem kui 5 % SPE osakutega seotud hääleõigusest.

Artikkel 30

Juhid

1. Ainult üks füüsiline isik võib olla SPE juht.
2. Isikut, kes tegutseb juhina, ilma ta oleks ametlikult ametisse nimetatud, käsitatakse juhina seoses kõikide temaga seonduvate kohustuste ja vastutusega.
3. Isik, kellel on siseriikliku õiguse alusel kohtu- või haldusotsusega keelatud töötada äriühingu juhina, ei või saada SPE juhiks ega sellena tegutseda.
4. Kui isikul keelatakse töötada SPE juhina, kohaldatakse liikmesriigi õigust.

Artikkel 31

Juhtide üldkohustused ja -vastutus

1. Juht peab tegutsema SPE huvides. Ta tegutseb äritegevuse juhtimisel hoolikusega ja kasutab selleks põhjendatult vajalikke oskusi.
2. Juhid vastutavad oma kohustuste täitmisest SPE ees.
3. Kui SPE põhikirjast ei tulene teisiti, väldib juht mis tahes olukorda, mida võib põhjendatult käsitada tegeliku või võimaliku konfliktina tema erahuvide ja SPE

huvide vahel või SPEga seotud kohustuste ja mis tahes teise juriidilise või füüsilise isikuga seotud kohustuse vahel.

4. SPE juht vastutab äriühingu ees oma tegevuse või tegematajätmise eest, mis on vastuolus käesolevast määrusest, SPE põhikirjast või osanike otsusest tulenevate kohustustega ning mis tekitavad SPE-le kahjumit või kahju. Kui sellise tegematajätmisega on seotud rohkem kui üks juht, vastutavad kõik asjaomased juhid solidaarselt.
5. Ilma et see piiraks käesoleva määruse sätete kohaldamist, kohaldatakse juhtide vastutuse suhtes siseriiklikke õigusakte.

Artikkel 32

Tehingud seotud osalistega

Seotud osalistega tehtavate tehingute suhtes kohaldatakse siseriiklikke õigusakte, millega rakendatakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ²⁶ ja 83/349/EMÜ²⁷.

Artikkel 33

SPE esindamine seoses kolmandate isikutega

1. Kolmandate isikutega seoses esindab SPEd üks või mitu juhti. Juhtide tegevus on SPE-le siduv, isegi kui see ei kuulu SPE eesmärkide hulka.
2. SPE põhikirjaga võib ette näha, et juhid kasutavad ühiselt üldist esindusõigust. Kõiki muid juhtide volituste piiranguid, mis tulenevad põhikirjast või osanike või juht- või järelevalveorgani (kui see on olemas) otsusest, ei tohi rakendada suhetes kolmandate isikutega, isegi kui need piirangud on avalikustatud.
3. Juhid võivad oma õiguse esindada SPEd delegeerida kooskõlas põhikirjaga.

VI PEATÜKK

TÖÖTAJATE OSALEMINE OTSUSTUSPROTSESSIS

Artikkel 34

Üldsätted

1. Kui käesoleva artikli sätetest ei tulene teisiti, kohaldatakse SPE suhtes tema registrijärgse asukoha liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta.
2. SPE registrijärgse asukoha üleviimise korral kohaldatakse artiklit 38.
3. Kui SPE ühineb piiriülevalt mõnes teises liikmesriigis registrisse kantud SPEga või muu äriühinguga, kohaldatakse liikmesriikide õigusakte, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/56EÜ²⁸.

---

²⁶ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

²⁷ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

VII PEATÜKK
SPE REGISTRIJÄRGSE ASUKOHA MUUTMINE

Artikkel 35
Üldsätted

1. SPE registrijärgse asukoha võib viia teise liikmesriiki kooskõlas käesoleva peatükiga.

SPE registrijärgse asukoha üleviimise tõttu ei lõpetata SPE tegevust, ei katke ega kao SPE kui juriidilise isiku staatus ning see ei mõjuta SPE poolt enne asukoha üleviimist sõlmitud lepingutest tulenevaid õigusi ja kohustusi.
2. Lõiget 1 ei kohaldata nende SPEde suhtes, kelle suhtes on algatatud tegevuse lõpetamise, likvideerimise, maksejõuetuse või maksete peatamise menetlus või kelle suhtes pädev asutus on võtnud ennetavaid meetmeid selliste menetluste algatamise vältimiseks.
3. Üleviimine jõustub päeval, mil SPE kantakse registrisse vastuvõtvast liikmesriigis. Alates kõnealusest kuupäevast kohaldatakse artikli 4 teise lõiguga hõlmatud üksikasjades SPE suhtes vastuvõtva liikmesriigi õigusakte.
4. Enne registrijärgse asukoha üleviimist algatatud kohtu- või haldusmenetluse kohaldamisel käsitatakse SPE puhul pärast artiklis 3 osutatud registrisse kandmist tema registrijärgse asukohana päritoluliikmesriiki.

Artikkel 36
Üleviimismenetlus

1. Üleviimist kavandava SPE juhtorgan koostab üleviimisetpaneku, mis sisaldab vähemalt järgmisi üksikasju:
  - (a) SPE nimi ja tema registrijärgne asukoht päritoluliikmesriigis;
  - (b) SPE nimi ja kavandatav registrijärgne asukoht vastuvõtvast liikmesriigis;
  - (c) kavandatav SPE põhikiri vastuvõtvast liikmesriigis;
  - (d) kavandatav üleviimise ajakava;
  - (e) kuupäev, alates millest SPE tehinguid kavandatakse raamatupidamisarvestuses käsitada vastuvõtvast liikmesriigis tehtuna;
  - (f) üleviimise tagajärjed töötajatele ja nende suhtes kavandatud meetmed;
  - (g) vajaduse korral üksikasjalik teave SPE keskjuhatuse või põhitegevuskoha üleviimise kohta.

---

²⁸ ELT L 310, 25.11.2005, lk 1.

2. Vähemalt üks kuu enne lõike 4 kohase osanike otsuse vastuvõtmist teeb SPE juhtorgan järgmist:
  - (a) esitab üleviimise ettepaneku osanikele ja töötajate esindajatele või selliste esindajate puudumise korral SPE töötajatele läbivaatamiseks ning teeb ettepaneku võlausaldajatele kontrolliks kättesaadavaks;
  - (b) avalikustab üleviimise ettepaneku.
3. SPE juhtorgan koostab aruande, milles osanikele selgitatakse ja põhjendatakse asukoha kavandatava üleviimise õiguslikke ning majanduslikke aspekte ning selgitatakse asukoha üleviimise mõju osanikele, võlausaldajatele ja töötajatele. Osanikele ja töötajate esindajatele või selliste esindajate puudumise korral töötajatele endile esitatakse aruanne ja asukoha üleviimise ettepanek.

Kui juhtorgan saab õigel ajal töötajate esindajate arvamuse asukoha üleviimise kohta, esitatakse kõnealune arvamus osanikele.
4. Asukoha üleviimise ettepanek esitatakse osanikele kinnitamiseks kooskõlas SPE põhikirja muutmist käsitlevate eeskirjadega.
5. Kui töötajad osalevad SPEs otsuste tegemises, võivad osanikud jätta endale õiguse seada asukoha üleviimise puhul tingimuseks, et vastuvõtvas liikmesriigis kiidetakse selgesõnaliselt heaks tingimused töötajate osalemise kohta.
6. Asukoha üleviimisele vastu olevaid vähemusosanikke ja SPE võlausaldajaid kaitstakse päritoluliikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 37

Asukoha üleviimise õiguslikkuse kontrollimine

1. Asukoha üleviimise õiguslikkuse kontrollimiseks määrab iga liikmesriik pädeva asutuse, kes veendub artiklis 36 sätestatud üleviimiskorra järgimises.
2. Päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrollib põhjendamatu viivitusega artikli 36 nõuete täitmist ja kui nõuded on täidetud, annab välja tõendi, milles kinnitatakse, et kõik asukoha üleviimiseks vajalikud tingimused on päritoluliikmesriigis täidetud.
3. SPE esitab ühe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud tõendi saamist vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele järgmised dokumendid:
  - (a) lõikes 2 sätestatud tõend;
  - (b) osanike heakskiidetud kavandatav SPE põhikiri vastuvõtvas liikmesriigis;
  - (c) asukoha üleviimise ettepanek, nagu selle on heaks kiitnud osanikud.

Kõnealuseid dokumente käsitatakse piisavana SPE kandmiseks vastuvõtva liikmesriigi registrisse.

4. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kontrollib 14 kalendripäeva jooksul alates lõikes 3 osutatud dokumentide kättesaamisest, et registrijärgse asukoha üleviimiseks vajalikud sisulised ja vormilised tingimused on täidetud ja kui tingimused on täidetud, võtab SPE registreerimiseks vajalikud meetmed.
5. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib keelduda SPE kandmisest registrisse üksnes põhjusel, et SPE ei täida kõiki käesoleva peatüki kohaseid sisulisi ja vormilisi nõudeid. SPE kantakse registrisse, kui ta on täitnud kõik käesoleva peatüki kohased nõuded.
6. II lisas esitatud teatise vormiga teavitab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus viivitamata pädevat asutust, kes vastutab SPE registrist kustutamise eest päritoluliikmesriigis, kõnealuse SPE kandmisest vastuvõtva liikmesriigi registrisse.

Registrist kustutamine jõustub kohe alates teatise saamisest, kuid mitte varem.

7. Vastuvõtva liikmesriigi registrisse kandmine ja päritoluliikmesriigi registrist kustutamine avalikustatakse.

Artikkel 38

Töötajate osalemine otsustusprotsessis

1. Alates SPE registrisse kandmise kuupäevast kohaldatakse tema suhtes vastuvõtvas liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta, kui sellised eeskirjad on kehtestatud.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui SPE töötajate osakaal päritoluliikmesriigis on vähemalt üks kolmandik SPE töötajate koguarvust, sealhulgas SPE filiaalide ja tütarettevõtjate töötajad mis tahes liikmesriigis, ja kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:
  - (a) vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega ei ole ette nähtud vähemalt samaväärne osalemine otsustusprotsessis nagu kohaldati päritoluliikmesriigis SPEs enne selle registrisse kandmist vastuvõtvas liikmesriigis. Kui töötajad osalevad SPEs otsustusprotsessis, võetakse nende osavõtu mõõtmisel aluseks töötajate esindajate osakaal haldus- või järelevalveorgan, nende komiteedes või SPE kasumiüksusi hõlmavas juhtrühmas.
  - (b) vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega ei anta teistes liikmesriikides asuvate SPEde töötajatele samasugust õigust osaleda otsustusprotsessis nagu neil oli enne asukoha üleviimist.
3. Kui üks lõike 2 punktis a või b esitatud tingimus on täidetud, võtab SPE juhtorgan vajalikke meetmeid võimalikult kiiresti pärast üleviimissetpaneku avalikustamist, et alustada läbirääkimisi SPE töötajate esindajatega kokkuleppe saavutamiseks töötajate osalemise suhtes.
4. SPE juhtorgan ja töötajate esindajate vahel sõlmitavas kokkuleppes täpsustatakse järgmist:
  - (a) kokkuleppe kohaldamisala;

- (b) kui läbirääkimiste käigus otsustavad osalised pärast asukoha üleviimist SPEs kehtestada töötajate osalemise korra, siis selle korra sisu, sealhulgas vajaduse korral haldus- või järelevalveorgani nende liikmete arv, keda töötajad võivad valida, ametisse nimetada, soovitada või kelle kandidatuuri nad võivad tagasi lükata, samuti selliste liikmete valimise, ametisse nimetamise, soovitamise või tagasilükkamise kord, ning kõnealuste liikmete õigused;
  - (c) kokkuleppe jõustumise kuupäev ja kokkuleppe kehtivusaeg, samuti kõik juhud, millal tuleb kokkulepet uuesti arutada, ja uute läbirääkimiste pidamise menetlus.
5. Läbirääkimised kestavad kõige kauem kuus kuud. Osalised võivad kokku leppida, et läbirääkimiste aega pikendatakse veel kuus kuud. Muus osas kohaldatakse läbirääkimiste suhtes päritoluliikmesriigi õigusakte.
6. Kui kokkulepet ei saavutata, säilitatakse päritoluliikmesriigis kehtiv kord töötajate osalemise kohta.

VIII PEATÜKK **ÜMBERKORRALDAMINE, TEGEVUSE LÕPETAMINE JA ÕIGUSTÜHISUS**

Artikkel 39 **Ümberkorraldamine**

SPE ümberkujundamine, ühinemise ja jagamise suhtes kohaldatakse siseriiklikke õigusakte.

Artikkel 40 **Tegevuse lõpetamine**

1. SPE lõpetab tegevuse järgmistel juhtudel:
- (a) kui lõpeb tema tegevusaeg;
  - (b) osanike otsusega;
  - (c) kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud juhtudel.
2. Tegevuse lõpetamise korral kohaldatakse siseriiklikke õigusakte.
3. Likvideerimise, maksejõuetuse, maksete peatamise või muude sarnaste menetluste suhtes kohaldatakse siseriiklikke õigusakte ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1346/2000²⁹.
4. SPE tegevuse lõpetamine avalikustatakse.

---

²⁹ EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

Artikkel 41
Õigustühisus

SPE õigustühisuse korral kohaldatakse siseriiklike õigusakte, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 11 lõiget 1, artikli 11 lõike 2 punkte a, b, c ja e, v.a punkti c viide äriühingu eesmärkidele, ning artiklit 12.

IX PEATÜKK
LISA- JA ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 42
Omavääringu kasutamine

1. Liikmesriigid, kus ei kohaldata majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi, võivad nõuda SPEdelt, kelle registrijärgne asukoht on nende territooriumil, kapitali suuruse väljendamist omavääringus. SPE võib väljendada oma kapitali suurust ka eurodes. Omavääringu ja euro konverteerimiskurss on SPE registrisse kandmisele eelnenud kuu viimasel päeval kehtinud kurss.
2. SPE võib koostada ja avaldada oma aastaaruande ja vajaduse korral konsolideeritud aruande eurodes liikmesriikides, kus majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi ei kohaldata. Sellised liikmesriigid võivad ka nõuda, et SPEd koostaksid ja avaldaksid oma aastaaruande ja vajaduse korral konsolideeritud aruande omavääringus vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele.

X PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 43
Tõhus kohaldamine

Liikmesriigid võtavad käesoleva määruse tõhusa kohaldamise tagamiseks vastu asjakohased õigusaktid.

Artikkel 44
Karistused

Liikmesriigid kehtestavad karistuste kohta eeskirjad, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning tagavad kõnealuste sätete rakendamise kõigi vajalike meetmetega. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 1. juuliks 2010 ja annavad viivitamata teada nende edasistest muudatustest.

Artikkel 45
Osahingutest teatamine

Liikmesriigid teatavad komisjonile artikli 4 teises lõigus osutatud osuühingute vormist hiljemalt 1. juuliks 2010.

Komisjon avaldab selle teabe *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 46

Registrite eest vastutavate asutuste kohustused

1. Artikli 9 lõikes 1 osutatud registri eest vastutavad asutused teatavad komisjonile igal aastal enne 31. märtsi eelmisel aastal registrisse kantud ja registrist kustutatud SPEde nime, registrijärgse asukoha ja registrikoodi ning registrisse kantud SPEde koguarvu.
2. Lõikes 1 osutatud asutused teevad omavahel koostööd selle tagamiseks, et artikli 10 lõikes 2 loetletud dokumendid ja andmed oleksid ka kättesaadavad kõikide teiste liikmesriikide registrite kaudu.

Artikkel 47

Läbivaatamine

Komisjon vaatab hiljemalt 30. juunil 2015 läbi käesoleva määruse kohaldamise.

Artikkel 48
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. juulist 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

SPE põhikirjas määratakse kindlaks vähemalt järgmised üksikasjad:

II peatükk – Asutamine

- SPE ärinimi,
- SPE asutajaosanike nimed ja aadressid ning nende osakute nimiväärtus või arvestuslik väärtus,
- SPE algkapital;

III peatükk – Osakud

- kas osakuid võib jagada, liita või ümber hinnata ning kohaldatavad nõuded,
- osakutega (osakuliikidega) seotud rahalised ja mitterahalised õigused ja kohustused, eelkõige
  - a) osalus äriühingu varades ja võimalikus kasumis,
  - b) osakutega seotud võimalik hääleõigus,
- osakutega (osakuliikidega) seotud õiguste ja kohustuste suhtes kokku leppimise menetlus ning vajalik häälteenus, kui artikli 14 lõikest 3 ei tulene teisiti,
- osakute väljalaskmise või võõrandamisega seotud võimalikud eelisõigused ja kohaldatavad nõuded,
- kas osakute võõrandamise on piiratud või keelatud, piirangu või keelu üksikasjad, eelkõige osaniku surma või tegevuse lõpetamise korral kohaldatavad vorm, tähtajad, menetlus ja eeskirjad,
- kui osakute võõrandamiseks on vaja SPE või osanike heakskiitu või kui osakute ülekandmisel on osanikel või SPE-l muud õigused (nt ostueesõigus), tähtaeg, mille jooksul ülekandjale tuleb otsusest teatada,
- kas lisaks artiklis 17 sätestatule on osanikel õigus nõuda teistelt osanikelt osakute müümist ja kohaldatavad nõuded,
- kas lisaks artiklis 18 sätestatule on osanikel õigus müüa oma osakuid teistele osanikele või SPE-le, kes on kohustatud ostma kõnealuseid osakuid, ning kohaldatavad nõuded;

IV Peatükk – Kapital

- SPE majandusaasta ja selle muutmise võimalused,
- kas SPE peab looma reservid ning kui peab, siis reservi liik, olukord, millal reserv tuleb luua, ja kas sellest võib teha väljamakseid,
- kas sõltumatu ekspert peab hindama mitterahalisi makseid ja kõik sellekohased täidetavad formaalsused,
- rahalise või mitterahalise sissemakse tegemise tähtaeg ja kõik maksmisega seonduvad tingimused,
- kas SPE võib või ei või anda finantsabi, eelkõige teha ettemaksu, anda laenu või tagatist oma osakute omandamiseks kolmanda isiku poolt,
- kas vahedividende on võimalik välja maksta ja kohaldatavad nõuded,
- kas juhtorgan peab allkirjastama maksevõimet kinnitava tõendi enne väljamakse tegemist ja kohaldatavad nõuded,
- menetlus, mida SPE peab järgima ebaseaduslikult väljamakse sissenõudmisel,
- kas oma osakuid on lubatud omandada ja kui see on lubatud, siis järgitav menetlus, sealhulgas osakute omandamise, võõrandamise või tühistamise tingimused,
- osakapitali suurendamise, vähendamise ja muul viisil muutmise menetlus ning kohaldatavad nõuded;

V peatükk – SPE juhtimisstruktuur

- osanike otsuste vastuvõtmise menetlus,
- kui käesoleva määruse sätetest ei tulene teisiti, siis osanike otsuste vastuvõtmiseks vajalik enamus,
- osanike vastuvõetavad otsused lisaks artikli 27 lõikes 1 loetletule, kvoorum ja vajalik häälteenus,
- kui artiklitest 21, 27 ja 29 ei tulene teisiti, siis otsuste ettepanekute tegemise eeskirjad,
- ajavahemik, mille jooksul ja viis, kuidas osanikke tuleb teavitada osanike otsuseid käsitlevatest ettepanekutest, ning üldkoosolekud, kui need on ette nähtud põhikirjaga,
- viis, kuidas osanikud saavad osanike kavandatava otsuse teksti ja kõik muud otsuse vastuvõtmisega seotud ettevalmistavad dokumendid,
- viis, kuidas vastuvõetud otsuse koopiad tehakse osanikele kättesaadavaks,
- kui põhikirja kohaselt tuleb mõned või kõik otsused vastu võtta üldkoosolekul, siis üldkoosoleku kokkukutsumise kord, töömeetodid ja volikirja alusel hääletamise eeskirjad,
- menetlus, mille kohaselt ja tähtaeg, mille jooksul SPE peab vastama osanike teabenõuetele, võimaldama juurdepääsu SPE dokumentidele ja teatama osanike vastuvõetud otsustest,
- kas SPE juhtorgan koosneb ühest või mitmest tegevjuhust, juhatuselt (kaheastmeline juhtorgan) või haldusnõukogust (üheastmeline juhtorgan),
- haldusnõukogu (üheastmeline juhtorgan) olemasolu korral selle koosseis ja struktuur,
- juhatuse (kaheastmelise juhtorgan) olemasolu korral selle koosseis ja struktuur,

- kas SPE-l on juhatus (kaheastmeline juhtorgan) või üks või mitu tegevjuhti, kas SPE-l on järelevalveorgan ning kui on, siis selle koosseis ja suhted haldusnõukoguga,
- juhtide sobivuskriteeriumid,
- juhtide ametisse nimetamise ja ametist vabastamise menetlus,
- kas SPE-l on audiitor ning kui põhikirja kohaselt peaks SPE-l olema audiitor, siis tema ametisse nimetamise, ametist vabastamise ja tagasiastumise menetlus,
- kõik muud juhtide spetsiifilised ülesanded, mida ei ole käesolevas määruses nimetatud,
- kas on lubatud olukord, kus võib tekkida juhi tegelik või võimalik huvide konflikt ning kui see on lubatud, siis kes võib anda loa sellise konflikti tekkeks, ning sellise konflikti lubamise suhtes kohaldatavad nõuded ja menetlused,
- kas artiklis 32 osutatud tehingute jaoks seotud osalistega on vaja luba ning kohaldatavad nõuded,
- eeskirjad SPE esindamise kohta juhtorgani poolt, eelkõige juhul, kui juhtidel on õigus esindada SPEd ühiselt või eraldi, ning kõnealuse õiguse delegeerimine,
- eeskirjad juhtimisvolituste delegeerimise kohta teisele isikule.

II LISA

SPE REGISTRIJÄRGSE ASUKOHA ÜLEVIIMIST KÄSITLEVA TEATISE VORM

TEATIS

Euroopa osühingu (SPE) registrijärgse asukoha üleviimise registreerimise kohta

[Uue registri / pädeva asutuse nimi ja aadress]

teatab

[endise registri / pädeva asutuse nimi ja aadress],

et registrisse on kantud järgmine SPE registrijärgse asukoha üleviimine:

[SPE nimi]

[SPE uus registrijärgne asukoht]

[Uus registri kandenumbr]

[Üleviimise registrisse kandmise kuupäev]

Vastavalt määrusele ... Euroopa osühingu põhikirja kohta kustutatakse järgmine SPE käesoleva teatise saamisel endisest registrist:

[SPE nimi]

[SPE endine registrijärgne asukoht]

[Endine registri kandenumbr]

(koht)..., [kuupäev]

[allkiri]